პროლეტარიელნო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

 წელიწადი მეშვიდე

კომუნისტი

საქ. კომუნისტური პარტიის ცენტრალური და თბილისის კომიტეტების და სრულიად საქართველოს მუშათა, გლეხთა, წითელარმიელთა და მეზღვაურთა დეპუტატების საბჭოების ცაკის ორგანო

რედაქცია
თბილისი, კომუნა (ყოფ. დიდი მთავრის) ქ. № 68, მეორე სართული
რედაქციაში საქმისათვის მოლაპარაკება შეიძლება ყოველდღე, გარდა კვირა-უქმეებისა დღეს 10 საათიდან დ ამის 12 საათამდე.
) რედაქტორის 14—76
ტელეფ.) მდივნის 10—58
) ლამის მორიგის 18—80.

მთავარი კანტორა
თბილისი რუსთაველის პრ., № 24, ტელეფონი № 8—31.

ხელიხმოწერის ფასი:
მუშა-მოსამსახურეთათვის, გლეხების, წითელ-არმიელების, მოწაფეების და მასწავლებლებისათვის—1 მან., დანარჩენებისათვის—1 მან. და 30 კაპ.

განცხადებები:
საქართველოს ფარგლებში— ტექსტის უკან—80 კ. ნონპარელი სტრიქონი, ტექსტის შიგნით—1 მ. 60 კ.; საქართველოს გარეთ—ტექსტის უკან—1 მ. 50 კ., ტექსტში—3 მ.; განცხადებელი გაირდა განცხადების ფასისა იხდის 10% საჭალკო გადასახადს. თუ განცხადება იბეჭდება ზეთოვარ ტექსტის შეუცვლელად-მეოთავთი შეთანხმებით, მთ. კანტორაზე განცხადებები მიიღება 9—3½ ს., 3½ ს. შემდეგ განცხადება ეღირება 20%-ით მეტი. სამეგლოფიარო განცხადებები—15 და 20 მ.

დღიური

— გერმანიის ფაშისტების აღლუმი ჩაიშალა.
— საბჭოთა დელეგაცია არ დაუშვეს ზღვარ ოკეანეს პროფკავშირთა კონფერენციაზე.
— ერთა ლიგის სესია გაიხსნება 5 სექტემბერს.
— საფრანგეთის მელითონელებმა გამოაცხადეს გაფიცვა.
— პარიზის მუშათა მრავალრიცხოვანმა მიტინგმა მოითხოვა კომუნისტ მოლოშოსოს განთავისუფლება.
— შეერთებული შტატები სამხედრო ინსტრუქტორთ-ემუშაობა ნიკარაგუას.
— ბულგარეთის ბევრ ქალაქებში დემონსტრაციებმა პროტესტი გამოიწვია.
— ფაშისტებმა ცალკე იზოლიეს პირველი მაისი.

საქმიანობა, 10 მაისი 1927 წ. — ყოველდღიური გაზეთი — ფასი 5 კაპ. № 103 (1848)

შინამრეწველობის როლი საბჭოთა მეურნეობაში

ღღეს ჩვენს გაზეთში იბეჭდება საკავშირო სახალხო კომისართა საბჭოს და შრომის და თავდაცვის საბჭოს გაერთიანებულ კრების დადგენილება შინამრეწველობის განვითარების შესახებ. ეს საკითხი პირველათ არ ისმება სახელმწიფოს ხელმძღვანელ ორგანოებში. მიუხედავათ ამისა, ჩვენ დღემდი კიდევ ვერ გადავდგით სათანადო ნაბიჯები ხელოსნურ მრეწველობის განვითარებისათვის.

ბევრ ჩვენს სამეურნეო ორგანიზაციას არა აქვს წარმოდგენილი წარმოების ამ დარგის მთელი მნიშვნელობა საბჭოთა ეკონომიკაში. საერთო აზრი შინამრეწველობაზე ასეთია: მეურნეობის ეს დარგი ანელებს საქონლის სიმცირეს ბაზარზე. აქედან შინამრეწველობის დარგისათვის ხელის შეწყობის აუცილებლობას ასაბუთებენ საქონლის ნაკლებობით.

ცხადია, ეს დასაბუთება არ შეიძლება სრულად ჩაითვალოს, სრულიადაც არ ამოსწურავს შინამრეწველობის მთელ მნიშვნელობას სოციალისტურ აღმშენებლობის დარგში. ის გარემოება, რომ შინამრეწველობა ანელებს საქონლის კრიზისს, მხოლოდ დროებითი და წარმავალია. ჩვენ ვიცით, რომ უკანასკნელ ხანებში საქონლის ნაკლებობას თანდათან ბოლო ეღება. შინამრეწველობის ძირითადი მნიშვნელობა იმაში მდგომარეობს, რომ ის აწვდის ბაზარს ისეთ საქონელს, რომლის დამზადებაც საფაბრიკო წესით არ შეიძლება ან თუ შეიძლება ჩვენთვის ეს ეკონომიურათ მიზანშეუწონელი იქნება ხანგრძლივი დროის განმავლობაში. მაშასადამე, შინამრეწველობა არის საბჭოთა მეურნეობის ორგანიული ნაწილი და ის ჯერ კიდევ დიდ ხანს დარჩება ასეთად.

შინამრეწველობის ეს მნიშვნელობა არ აქვთ შეთვისებული ჩვენს სამეურნეო ორგანიზაციებს და უმთავრესათა ამით აიხსნება ის ზერელე, სასხვათაშორისო დამოკიდებულება მეურნეობის ამ დარგისადმი. საკავშირო მთავრობის უკვე აღნიშნული დადგენილება განსაკუთრებით უსვამს ხაზს იმ არასასურველ გარემოებას, რომელიც გამოიხატება მრეწველობის უყურადღებობაში შინამრეწველობისადმი.

ხელოსნურ მრეწველობის მთავარი და ჩვენს პირობებში ერთად-ერთი განვითარების გზა არის მისი კოოპერატიულად გაერთიანება. შინამრეწველობა ამა დღემდე დაქსაქსული და ორგანიზაციულად დაურეზმაია. უმთავრესად ამიტომაა, რომ ჩარხული და სავაჭრო კაპიტალი თბილ ადგილს პოულობს შინამრეწველობის შორის.

ჩვენში, როგორც ინდუსტრიალურათ ნაკლებათ განვითარებულ ქვეყანაში, შინამრეწველობას განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება. მიუხედავათ ამისა, ამ დარგში ჯერ კიდევ არ სჩანს მტკიცე გეგმიანი ხელმძღვანელობა. მრეწველობას დიდი დახმარების გაწევა შეუძლია შინამრეწველობისათვის ნახევარ ფაბრიკატების დამზადებით, მათი თვითდირებულების გაიაფებით.

გარდა ამისა, ჩვენს სავაჭრო ორგანოებს არა აქვთ უშუალო კავშირი შინამრეწველობასთან, რომ მის ნაწარმოებს მოუპოონ ბაზარი. ამ მხრივ დაბრკოლებას წარმოადგენს წვრილ ხელოსანთა შეუკავშირებლობა, რის გამოც ჩარჩი შემსყიდველი თითქმის მონოპოლისტად გრძნობს თავს შინამრეწველობის ნაწარმოების შესყიდვა-გასაღების დარგში.

ასეთივე მდგომარეობაა წვრილ ხელოსანთა ნედლეულით მომარაგების საქმეშიც. კერძო კაპიტალი მოხერხებულათ ითბობს ხელს ამ ოპერაციაზე, ის არამკითხე შუამავლათ გამოდის მრეწველობასა და შინამრეწველობას შორის და ამ შუამავლობას ძვირათ უჯდებს, როგორც სახელმწიფოს, ისე შინამრეწველთა მასას.

ამასთან ერთად, ჩვენ ჯერ თითქმის არაფერი გაგვიკეთებია ხელოსნურ მრეწველობის ტეხნიკურად გაუმჯობესების დარგში. ჩვენი შინამრეწველობა ღღესაც იმ სამუშაო იარაღით სარგებლობს და იმავე წესით ამზადებს საქონელს, როგორც ეს რამდენიმე ათეულ წლების და ზოგჯერ მეტი ხნის განმავლობაშიაც ხდებოდა. ბაზარი კი ბევრ შემთხვევაში აღარ კმაყოფილდება ძველი ხარისხის პროდუქციით. მყიდველის მოთხოვნილება საქონელზე გაიზარდა. ბაზარი ღღეს ითხოვს არა მარტო მეტ საქონელს, არამედ უკეთეს ნაწარმოებსაც, ვიდრე იყო ომისა და რევოლიუციის ხანებში და ან შეიძლება უფრო წინადაც.

ყველა ეს საკითხები მოსახერხებელია შინამრეწველობისათვის. სასარგებლოთ მოწესრიგდეს იმ შემთხვევაში, თუ წვრილ ხელოსნები კოოპერატიულათ იქნებიან დარიზმული. უამისოთ უსარგებლოა შინამრეწველობის განვითარებაზე ლაპარაკი.

მაგრამ, რომ ხელოსნურ მრეწველობის კოოპერატიულო გაერთიანება სათანადო ნაბიჯით წავიდეს წინ, საჭიროა მეტი ყურადღება შინამრეწველობის უკვე არსებულ ორგანიზაციებისადმი. მეტი ფუფლები და საკრედიტო დახმარება მათ, აი— რას მოითხოვს სათანადო ორგანოებისაგან საკავშირო მთავრობის დადგენილება. დღემდი ყურადღება ხელოსნურ მრეწველობის ფინანსიურად გაჯანსაღებისადმი ბევრად კიდევ საგონებლათ მოისსტებს.

ჩვენ ბოლო უნდა მოუღოთ ზერელე შეხედულებას შინამრეწველობის როლზე საბჭოთა ეკონომიკაში. საჭიროა პარტიისა, ხელისუფლისა და სამეურნეო ორგანოების თვითეული მუშაკი ნათლად ეკვიდეს ხელოსნურ მრეწველობის მნიშვნელობაში და სათანადო პრაქტიკულ დასკვნებს აკეთებდეს აქედან. საკავშირო მთავრობის დადგენილება ეროთხელ კიდევ მოგვაგონებს ამას.

ᲔᲣᲛᲒᲚᲔᲮᲘᲜᲘᲡ ᲣᲤᲚᲔᲑᲐᲗᲐ ᲒᲐᲤᲐᲠᲗᲝᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ

(ᲡᲐᲥᲐᲕᲨᲘᲠᲝ ᲪᲐᲙᲘᲡ ᲓᲐ ᲓᲒᲔᲜᲘᲚᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ)

ამ დღეებში ჩვენს გაზეთებში გამოქვეყნებული საბჭოთა კავშირის ცაკის უკანასკნელი დადგენილება მუშათა და გლეხთა ინსპექციის უფლებების გაფართოების შესახებ უნდა ჩაითვალოს ერთ-ერთ დიდშნშვნელოვან აქტათ განახლებული ორგანოს არსებობის ისტორიაში.

როგორც დადგენილება ამბობს, ამიერიდან ყველა სახელმწიფო დაწესებულებები და წარმოებები ვალდებული არიან შეასრულონ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატის დადგენილებები: **ანგარიშიანობის და ანგარიშწარმოების განმარტივებისა და შემცირების შესახებ, ზედმეტი ორგანოებისა და წარმომადგენლობათა ლიკვიდაციის შესახებ, ზედმეტი შტატების შემცირების, დანართი ხარჯების შემოკლების, დაწესებულებების და წარმოებების ცალკე ნაწილების ორგანიზაციული წყობის შეცვლის, უმომჭირნეობის, ბიუროკრატიზმისა და საქმის გაჭიანურებისათვის თანამდებობის პირების მიმართ დისციპლინალური სასჯელის დადების და სამსახურიდან გადაყენების შესახებ.**

რეალური, უყოყმანო და დაუზოგველი ბრძოლა მომჭირნეობისათვის, ბრძოლა ყოველგვარ უმომჭირნეობასთან, ზედმეტი ხარჯების წინააღმდეგ, ბიუროკრატიზმთან, საქმის გაჭიანურებასთან და სხვ. აი, რას ისახავს მიზნათ ის ცვლილებანი, რომელიც შეტანილ უნდა იქნას შტატებსა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატის დებულებაში.

და მართლაც შეუძლებელი და პირდაპირ მავნებელი იყო ამ ორგზოვანი და გამოუურკვეველი მდგომარეობის უცვლელად დატოვება, რომელშიაც მუშათა და გლეხთა ინსპექცია იმყოფებოდა დღემდის.

რა მნიშვნელობა აქვს მუშაობას, დადგენილებების გამოტანის უფლებებს, თუ ამ დადგენილებათა გატარება ცხოვრებაში არ იქნება კატეგორიულად საეჭვდებულო, როგორც ეს დღემდე იყო. ამიერიდან ყოველ ცალს, რომელის წყალობით ყველა ბიუროკრატს, დაუდეგარს, უმომჭირნეობის მატარებელს, გამოფლანგველს, საქმის გამჭიანურებელს სურდა „ახალი გასამართლებელი სამუთებით“ ხელში სხვადასხვა ინსტანციებში თავი „გაეთვითრეს“,—ყოველ ასეთ ცალს საზღვარი ედება ცაკის ზემოხსენებულ დადგენილებით.

ფიქრი იმაზე, რომ თუმცა ესა და ეს დადგენილება გამოიტანეს ჩვენს შესახებ, საგრამ შეეცდები შეეძარო სხვა დაწესებულებაში, სხვა პირთან ვითომდა გამართლებელი სამუთებით „დაზუოგველი“ და თავზე ავიცილებ „უსიამოვნებას“-ო,—ასეთი ფიქრი უნდა მოსცილდეს ზოგიერთების თავებს. ამიერიდან ხელიდან ეცლებათ მათ ეს ძველი იარაღი. რომელსაც ასე მარჯვეთ ხმარობდენ.

საქართველოს მუშათა და გლეხთა ინსპექციაშიც არა ერთი და ორი მსგავსი მოპოვება, რომლებიც აშკარათ ღალადებენ დაბრკოლებებზე, რომლებიც მას წინ ეღობებოდა თავიის დადგენილებებს ცხოვრებაში გატარების დროს.

ჩვენებური უპასუხისმგებლობის, საქმისადმი ჩინოვნიკურად და ბიუროკრატიულად მიდგომის ნამდვილი შედეგია ზოგიერთი დოკუმენტი, რომელიც ჩვენ ხელო არის.

მათ ავტორებს კარგათ ჰქონდათ აღბათ გათვალისწინებული მუშათა და გლეხთა ინსპექციის ის გამოუკვეველი მდგომარეობა, რომელის შესახებ ზემოთ ვწერეთ. ისინი გრძნობდენ ალბათ ჩვენს „სისუსტეს“ იმაში, რომ ჩვენი დადგენილებები და დასკვნები მათ არ მიიჩნევთ საკალდებულო შესასრულებლად და მიესეგბათ. თუმცა ჩვენ არასოდეს არ გადგიცხადებია არავისთვის, რომ ჩვენი დადგენილებები საკალდებულო არ არის-თქო, მაგრამ ფაქტიური მდგომარეობა ისეთი შეიქნა, რომ ყოველი დაშნაშავე მუშათა და გლეხთა ინსპექციის დადგენილებების შესრულების კი არა, მისი გაბათილების ცდაში იყენებოდა ათასგვარი უსიამოვნება, უხერხული მდგომარეობა, გაუგებრობა და სხვა. მაგრამ უმთავრესი ის იყო, რომ დიდი დაბრკოლება ხვდებოდა წინ პარტიის ხაზისა და დირექტივების გატარების საქმეს.

ამ გარემოებას მიაქცია ყურადღება ბუმბერეხნმა და შედეგათ, როგორც ხედავთ, ჩვენ ვღებულობთ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის უფლებების გაფართოებას იმ სახით, როგორათაც ეს მოყვანილია საკავშირო ცაკის დადგენილებაში.

საკავშირო ცაკი წინადადებას აძლევს საკავშირო რესპუბლიკების ცაკებს ანალოგიური ცვლილებანი შეიტანონ დებულებაში მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატის და მის ადგილობრივ ორგანოების შესახებ.

ეს ცვლილებანი რაც შეიძლება დაჩქარებით უნდა იქნას შეტანილი აქაც.—საქართველოს მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატის დებულებაში.

ზედმეტია იმაზე ლაპარაკი, რომ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის თვითეული თანამშრომელი და, განსაკუთრებით კი, მისი ხელმძღვანელები თავიანთი პრაქტიკული მუშაობის დროს ზედმიწევნით უნდა გაიმსჭვალონ იმაზე ფიქრით, რომ მოცემული უფლებები მაქსიმალურად, მაგრამ სწორათ და ყოველგვარ გადამეხნჯების გარეშე იქნას გამოყენებული.

ა. დოლიძე.

საბჭოთა დელეგაციამ მოითხოვა საერთო განიარაღება

ამხ. სოკოლნიკოვის და ოსინსკის სიტყვები ეკონომიურ კონფერენციაზე

„საჭიროა ყველა სამხედრო ვალების გაუქმება, სამხედრო ინტერვენციის შეწყვეტა ჩინეთში, პროტექტორატის და ვანდატების სისტემის უარყოფა, კოლონიებიდან ჯარების გაყვანა და ხალხთა პოლიტიკური და ეკონომიური თვითგამორკვევის უფლების აღიარება.—აუცილებელია საბჭოთა კავშირის პოლიტიკური და ეკონომიური ბოიკოტის შეწყვეტა“

გერმანიის პრესა კმაყოფილებას გამოსთქვამს საბჭოთა დელეგაციის განცხადების გამო

ამხ. სოკოლნიკოვის სიტყვა

ჟენევა, 8 მაისი. თავის სიტყვაში სოკოლნიკოვმა, სხვათა შორის, ნაზი გაუსვა იმას, რომ **საბოლოოდ უზრუნველყოფილია საბჭოთა მთავრობის მიღწევები საბჭოთა კავშირის სახალხო მეურნეობის აღდგენის საქმეში.** ამის საწინდარია გეგმიანი ეკონომიური მშენებლობა. სოკოლნიკოვმა აღნიშნა, რომ შესაძლებელია გეგმიანობის განხორციელება საბჭოთა ეკონომიკაში იმიტომ, რომ **საბჭოთა კავშირში ძალა-უფლება მუშებისა და გლეხების ხელშია, რომელთა მოსახეს ეროვნული ჩაგვრა და ყოველ ერს მისცეს კულტურული და სამეურნეო განვითარების შესაძლებლობა.**

„კონფერენცია,—სთქვა დასასრულ სოკოლნიკოვმა,—გახდება ნაბიჯად წინ, თუ ის შესაძლებელს გახდის მსოფლიო მეურნეობაში არსებულ სიძნელეთა ღრმა გაგებას, ურთიერთობის გაუმჯობესებას კაპიტალისტურ ქვეყნებსა და საბჭოთა კავშირს შორის და საყოველთაო მშვიდობიანობის განმტკიცებას“ (ადს).

ამხ. ოსინსკის სიტყვა

ჟენევა, 8 მაისი. 7 მაისის დღის სხდომაზე კომისიების თავმჯდომარეებისა და ვიცე-თავმჯდომარეების არჩევის შემდეგ სიტყვა მიეცა საბჭოთა დელეგაციის მეთაურს—ოსინსკის. ოსინსკის გამოჩენამ ტრიბუნაზე ისეთივე სურათი შექმნა დარბაზში, როგორც სოკოლნიკოვის გამოსვლამ მრავალი დელეგატი აცდილობდა დაჯდომას ტრიბუნის მახლობლად, და ტაშით მიეგებენ ოსინსკის გამოჩენას ტრიბუნაზე.

ოსინსკიმ დაიწყო სიტყვა მსოფლიო ეკონომიური მდგომარეობის ანალიზით, და განიხილა ჩ.—ა. შეერთებული შტატების, როგორც მსოფლიო ომში ეკონომიურად გამარჯვებულის, ინგლისის და საფრანგეთის, როგორც სამხედრო ასპარეზზე გამარჯვებულთა, გერმანიის, როგორც დამარცხებული ქვეყნის, ნეიტრალიერი ქვეყნების, ინგლისის დომინიონებმა, ალბანეთი, ევროპაში აღორძინებული ახალ სახელმწიფოებმა, ალბანეთის ალრარული ქვეყნების და, ბოლოს, კოლონიების მდგომარეობა. ორატორმა უდიდესი ყურადღება დაუთმო შეუფარდებლობა ბაზრის ტეკადობასა და მრეწველობის საწარმოო შესაძლებლობის შორის, რასაც ყველა ქვეყნებში აქვს ადგილი საწარმოო აპარატის სრული გამოუყენებლობის გამო.

ოსინსკიმ ხაზი გაუსვა, რომ ამ მოვლენის ძირითად მიზეზებს წარმოადგენენ მუშებისა და გლეხების მსყიდველობითი უნარიანობის შესუსტება, მთელ რიგ სახელმწიფო სისტემების დარღვევა და ბოიკოტის პოლიტიკა, რომელსაც ატარებენ ისეთ უზარმაზარ ქვეყნების მიმართ, როგორის არის ჩინეთი და საბჭოთა კავშირი. ასეთივე შეუფარდებლობას აქვს ადგილი კაპიტალისტური მრეწველობისა და სასოფლო-მეურნეობის კონდიციების შორის. კაპიტალისტური ქვეყნების მრეწველობა საუკეთესოდ არის მოწყობილი და მჭიდროთ დაკავშირებული ბანკებისა და სავაჭრო კაპიტალის ინტერესებთან. სასოფლო-მეურნეობა კი, პირიქით, მილიონ წვრილ, დაქსაქსულ წარმოებლების ხელშია. სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების ფასების დაცემა პირდაპირ პროპორციულია მუშათა კლასის მსყიდველობითი უნარიანობის დაცვასთან.

შემდეგ, ოსინსკი შეჩერდა უფრო მძლავრ კაპიტალისტურ დაჯგუფებებს შორის აღმოცენებულ წინააღმდეგობებზე, იმ კაპიტალისტურ დაჯგუფებებს შორის, რომელებსაც წინ უძღვიან ახალ წყობაზე აგებული მეურნეობის მქონე დიდი სახელმწიფოები. გაიფთრებული ბრძოლა გაჩაღებული, პირველ ყოვლისა საზღვაო გზებისათვის, სარკინის-გზო მაგისტრალებისათვის, საექსპორტო საქონლის გასასაღებელ ბაზრებისათვის და ნედლეულთან მდიდარ ადგილებისათვის.

„კაპიტალისტურ და საბჭოთა ეკონომიურ სისტემებს შორის არსებული ბრძოლა.—სთქვა ოსინსკიმ,—თავის თავად არ ნიშნავს იმას, რომ მათ შორის აუცილებლივ აქტიური ბრძოლა უნდა სწარმოებდეს. სოციალიზმი არ წარმოადგენს მარტო ეკონომიურ და ეროვნულო თანასწორობის სისტემას. სოციალიზმს, პირველ ყოვლისა, ნიშნავს მშვიდობიანობას. საბჭოთა კავშირის საგარეო პოლიტიკა, მიმართული მშვიდობიანობის დაცვისაკენ, წარმოადგენს საბჭოთა კავშირის მთელი პოლიტიკის შემადგენელ ნაწილს. ამ ორ სისტემას შორის არსებობს ეროვნული ანტაგონიზმი, ეროვნული ფრონტების ბრძოლა. ეს ანტაგონიზმი, ეროვნული ფრონტების ბრძოლა, ეროვნული ბაზრებისა, ეროვნული ბანკების ბრძოლა, ეროვნული ფულეულობა, ეროვნული ბიუჯეტების ბრძოლა, ეროვნული ბიუროკრატიზმი, ეროვნული ბიუროკრატიზმი, ეროვნული ბიუროკრატიზმი

იმპერიალისტების ერთიანი ფრონტი ჩინეთში იჩრდილება

აჯანყებულ გლეხებმა განაიარაღეს ჩან-კაი-შის რაზმელები

უსანის მთავრობის არმია მიიწევს ნანკინისაკენ

გაიხსნა ჩინეთის კომპარტიის მესამე ყრილობა

ერთიანი ფრონტის გარღვევა

შანხაი, 8 მაისი. ჰოლანდიის კრეისერის „სუმატრას" გაწვევას შანხაიდან გომინდანის მემარჯვენე წრეები იხილავენ, როგორც სახელმწიფოთა ერთიანი ფრონტის გარღვევას შანხაიში (ადს).

კრიზისი ნანკინში

შანხაი, 8 მაისი. ჩინური გაზეთები იუწყებიან, რომ ძალიან მძიმეა ნანკინის მთავრობის ფინანსიური მდგომარეობა. შანხაიში ჩამოვიდა მთავრობის ფინანსიური მრჩეველი ჩენ-იუ-ნი, რომელიც სიესს გარშემო დაიწყებს მოლაპარაკებას ბანკირებთან. (ადს).

ნანკინი და ჰონლანდია

შანხაი, 8 მაისი. ჩინური გაზეთები იუწყებიან, რომ ნანკინის მთავრობამ გადასწყვიტა გააუქმოს ხელშეკრულება ჰოლანდიასთან. (ადს).

სვატოუსთან

ლონდონი, 8 მაისი, ინგლისის რადიო იუწყება, რომ კომუნისტური ძალები უახლოვდებიან სვატოუს (გუან-დუნის პროვინციის ნავთსადგური), მისთვის ცეცხლის წაკიდების მიზნით. ისინი ამჟამად იმყოფებიან 17 მილის მოშორებით სვატოუდან. (ადს).

ინგლისელების იმედები

ლონდონი, 8 მაისი. ინგლისის დიპლომატიური წრეები ფიქრობენ, რომ უბანის მთავრობა „არაუვა"; ბოელთან მის ძალე ჩამოდგება და მემარჯვენე მთავრობის შედგენას. ამის მიზეზები, საერთო აზრით, მდგომარეობს იმაში, რომ ხანკოუში იმყოფება ათი სამხედრო გემი; აგრეთვე ადგილი აქვს ფინანსიურ კრიზისს, რომელიც წარმოიშვა იმის გამო, რომ ჩან-კაი-ში ჩამოშორდა და უქარავს ის ოლქები, რომელშიც დიდი გადასახადები აქვს შეტანილი.

მეამბოხეთა მოქმედება

შანხაი, 8 მაისი. ტოხოს სააგენტოს ცნობით, მეამბოხეებმა პუნანის რაიონში განაიარაღეს და განანადგურეს სვატოუში გაგზავნილი რეგულაციური ჯარები (ადს).

ახალი პარტია

ხარბინი, 8 მაისი. ინგლისურმა გაზეთმა „დეილი ნიუსმა", რომელიც მანჯურიაში გამოდის, გამოაქვეყნა ინგლიზენის შტაბის უფროსის იან-იუ-ტინის საუბარი იაპონურ გაზეთ „მაინიჩი" კორესპონდენტთან.

სუნ-ჩუან-ფანსა და ჩან-კაი-შის შესაძლებელ შეთანხმებაზე გავრცელებულ ხმების შესახებ უნდა ითქვას,—განაცხადა იან-იუ-ტინმა,—რომ, თუმცა ორივეს კავშირი აქვთ გაბმული მუკდენის პარტიასთან, მაგრამ მათ შორის არა აქვს ადგილი რაიმე უშუალო მოლაპარაკებას. ინგოცზიუნის პერსპექტივები ამჟამად გაციცებით უკეთესია. ჩრდილოეთის მოკავშირე ძალები ამჟამად ადგენენ ახალ პოლიტიკურ პარტიას, რომელიც ითანამშრომლებს ნაციონალისტებთან, ან, თუ შესაძლებელი გახდება, შეუერთდება მათ". (ადს).

ჩინეთის კომპარტიის ყრილობა

ხაბაროვსკი, 8 მაისი. 1 მაისს ხანკოუში გაიხსნა ჩინეთის კომუნისტურ პარტიის მესამე ყრილობა. ყრილობას ესწრება 94 დელეგატი გადამჭრელი ხმით და 30-ზე მეტი სათათბირო ხმით. საორგანიზაციო მოხსენებას ეკუას სახელით გაიკეთა ჩენ-დუ-სიუმ. მომხსენებელმა აღნიშნა, რომ ჩინეთის კომპარტიას ჰყავს 57.967 წევრი; 1926 წლის იანვარში მას ჰყავდა მხოლოდ 994 კაცი. კომკავშირთა რიცხვი 2.365-დან 35.000-მდე გაიზარდა. პროფკავშირებში შეკავშირებულ მუშათა რიცხვი 1925 წელში იყო 150 ათასი, ხოლო ეხლა ეს რიცხვი აღწევს 2.800.000-მდე. გლეხთა კავშირების რიცხვი ამ პერიოდის განმავლობაში გაიზარდა 200.000-დან 9.829.000-კაცამდე.

პარტიის სოციალური შემადგენლობა: მუშები—50,8 პროც. გლეხები—18,7 პროც., ინტელიგენცია—19,1 პროც., სხვანი—11,4 პროც.

ეკეას პოლიტიკურმა მოხსენებამ მხურვალე კამათი გამოიწვია. კამათში მონაწილეობა მიიღეს კომინტერნის წარმომადგენლებმა, წინანდელი ეკეას თანამშრომლებმა და დელეგატებმა ადგილებიდან (ადს).

ფაშისტების აღლუმი ჩაიშალა

მუშების პასუხი.

ბერლინი, 8 მაისი. „ფოლადის მუზარადის" წევრთა შეკრება მიმდინარეობს თანახმად გამომუშავებული პროგრამისა, მაგრამ მეტად სუსტად. 7 მაისს ალიმბოს ჩამოსული იყო მხოლოდ 15.000 კაცი. 60 მატარებლიდან, რომელთაც ბერლინში მიელოდენ, ჩამოვიდა მხოლოდ 30 მატარებელი. ბერლინის ბურჟუაზიულ უბნებს გარეკნული შეხვედულება ჩვეულებრივია, მხოლოდ გაძლიერებულია პოლიციელთა პატრულები. მიუხედავად ნაციონალისტების მოწოდებისა, ქალაქში გამოფენილია საიმპერატორო დროშების ძალიან მცირე რაოდენობა. მუშთა უბნებში არ აღმოჩნდა აღლუმის არც ერთი მონაწილე. სამაგიეროდ მუშათა უბნებში ზოგიერთი სახლები მორთულია წითელი დროშებით, ქუჩებში გაკრულია კომუნისტური პლაკატები და მოწოდებები მუშებისადმი.

ლამით ბურჟუაზიულ უბნების ზოგიერთ სახლების კედლებზე წარწერილ იქნა ანტიფაშისტური ლოზუნგები. ჰოგენკლერნების ზოგიერთი ძეგლები უცნობებმა შეიღებენ წითელი ფერით. აღლუმის მონაწილეთა საერთო საცხოვრებელებთან თავი მოიყარეს აუარებელმა მუშებმა, რომელთაც ძლიან-ძლიერ ბით აკავებდენ პოლიციელები. მუშები მეტრიდენ „ინტერნაციონალს" და სხვ. რეგოლიუციონერ სიმღერებს. მუშების ასეთი მანიფესტაციები გრძელდებოდა ნაშუალამევამდე. ყველა საღამურებზე თავს იყრიდენ მუშები აღლუმის მონაწილეთა შესახებ ცნობებისთვის; ჩამოსული აღლუმის მონაწილეებს ისინი ხვდებოდენ „ინტერნაციონალით" და სხვ. რევოლიუციონერი სიმღერებით. შაბათს და კვირას დაატმძრეს 35 კაცზე მეტი. გარდა ამისა, ერთგან პოლიციამ ესროლა მუშას, რომელიც პლაკატებს აკრავდა.

შტეტინში კომუნისტებიმ მიერ მოწყობილ დემონსტრაციაში მონაწილეობას იღებდა 10.000 მუშაზე მეტი (ადს).

ფაშისტების ხროკვა.

ბერლინი, 9 მაისი. ვერმანიის რაკინის გზების სამმართველომ მიიღო სასწრაფო ზომები ბერლინში მიმავალი „ფოლადის მუზარადის" წევრთა გადაყვანის უზრუნველსაყოფად. რკინის გზების ადმინისტრაცია ბერლინში, მაგდებურგში, ჰალეში, ბრესლაველში და შტეტინში ამზადებს რკინისგზის მცველ რაზმებს, რომელნიც ფაშისტებისაგან შესდგებიან. მაგდებურგში დამზადებულია ორი მატარებელი.

მანგეიმში შესდგა ყოფილ ჯარისკაცთა წითელი კავშირის დემონსტრაცია, რომელმაც მოითხოვა „ფოლადის მუზარადის" წევრთა გაგზავნის შეჩერება. პოლიციამ რეზინების მათრახებით გაჰფანტა სადგურის შენობის წინ შეგროვილი დემონსტრანტები. კავშირის ორი ბელადი დაპატიმრებულია (ადს).

მუშათა გრძოლა

მუშების გაფიცვა.

პარიზი, 8 მაისი. სამუშაო ხელფასის დაკლებას სამასუხოდ ტულუზის, ვიენის და ელბეფის მუშებმა გამოაცხადეს გაფიცვა. საარის ოლქში გაფიცულია 4.500 მელითონე. ამასთან დაკავშირებით, მწარმოებლები ლოკაუტით ემუქრებიან 9.000 მუშას (ადს).

ინგლისი გზა ჯვარედინზე

ლონდონი, 8 მაისი. სოუტგემპტონში ლორდი ბარკენხედი შეეხო კანონ-პროექტს პროფკავშირების შესახებ და საყოველთაო არჩევნების საკითხს და სთქვა:

„ზომავალი 1 ნახ.—2 წელიწადი უახლოესი 50 წლით განსაზღვრავენ ინგლისისა და იმპერიის ბედს. ზომავალი არჩევნები ყველაზე კრიტიკული ადგილია ინგლისის მთელს ისტორიაში. სანერო გახდება არჩევნები ამ ხალხს შორის, რომელთაც წმანთ ჯანსაღი ფხიზელი ინგლისური ცხოვრება და მისი მეკეთილობითი ფორმები, და ამ ხალხს შორის, რომელიც მისდეგს ავადმყოფურ ძმამინან მოსკოვის მოძღვრებას (ადს).

ერთა ლიგაში

ბერლინი, 8 მაისი. შტრეზემანმა, როგორც ერთა ლიგის საბჭოს მორიგმა თავმჯდომარემ, 5 ოქტომბრისათვის მოიწვია ლიგის პლენუმის მორიგი სხდომა (ადს).

ნორვეგიის პარლამენტში

ოსლო, 8 მაისი, სტორტინგმა (პარლამენტი) ურჩია მთავრობას განიხილოს საკითხი ცენტრალურ ბიუროს დაარსების შესახებ, რომელიც მოაწესებიგებს ნორვეგიის ექსპორტისათვის საბჭოთა კავშირში კრედიტის მიცემის პირობებს (ადს).

საბჭოთა კავშირი

შინამრეწველოგის განვითარებისათვის

ამხ. რიკოვის მოხსენება

მოსკოვი, 9 მაისი. საბჭოთა კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს და შრომის და თავდაცვის საბჭოს უკანასკნელ გაერთიანებულ სხდომაზე მოხსენიელ იქნა საბჭოთა კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს მოხსენება (ამხ. სპრავკოვსკი) და საბჭოთა კავშირის სახელმწიფოს საგეგმო კომისიის (ამხ. ყუბიროვის) და შუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახ. კომისარიატის (ამხ. ცინლკ) თანამოხსენებანი შინამრეწველობის მდგომარეობისა და მისი განვითარებისათვის მიღებულ ღონისძიებათა შესახებ.

კამათში გამოსულნი ამხ. რიკოვმა აღნიშნა, რომ წარმომდგენელ რეზოლიუციას შინამრეწველობის საკითხის შესახებ დიდი ნაკლულოვანებანი აქვს. შინამრეწველობის მნიშვნელობა რეზოლიუციას გამომჟაღეს მხოლოდ საქონლის ნაკლებობისაგან. ამკამად საქონლის ნაკლებობის მნიშვნელოვან ნაწილში ბოლო მიეღო. რეზოლიუციიდან გამომდინარეობს, რომ შინამრეწველობა უკვე ეხლა სწრაფად უნდა შემცირდეს, და საქონლის ნაკლებობის ლიკვიდაციის შემდეგ სავსებით მოიპოვოს და ადგილი დაუთმოს მსხვილ საფაბრიკო-საკარხნო მრეწველობას.

ამხ. რიკოვი აღნიშნავს, რომ საკითხის ასეთი დასმა შეცდომარია და მავნებელია. ამჟამად შინამრეწველობაში მუშაობს სამი მილიონამდელი კაცი. დღემდე, მოეკი რიგ შემთხვევებში შინამრეწველობა არ უწევს მეტოქეობას მსხვილ მრწველობას. არის მთელი რიგი საქონლისა, რომ მელხაც სრულიად არ ამზადებს მსხვილი მრეწველობა, ამ საქონელის ამზადებენ მხოლოდ შინამრეწველები. მსხვილ მრეწველობას არ ესაკი როგორა ალუმრის ფაბრიკები ასეთი საქონლის და ზმაგებისთვის და დახარჯოს ამაზე თანხები.

ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ნაკლულოვანება მთელს ჩვენს მუშაობაში შინამრეწველობის დარგში არის ის, რომ ჩვენ საკმაო ზომებს არ ვიღებთ შინამრეწველთა შეკავშირებისა და კოოპერატიულ ნიადაგზე გაერთიანებისთვის. ძირითადი ნაკლი სარეწო კოოპერაციის მუშაობაში, ამხ. როკოვის აზრით, მდგომარეობს იმაში; რომ იგი მუშაობას აწარმოებს მხოლოდ იმ სარეწავიებში, რომელნიც ნედლეულის გადამოზავებას ეწევიან და სამეურნეო ორგანიზების მოსოლოფარ მფლობელობაში იმყოფებიან.

ჩვენი მეურნეობის განვითარების ხელს უშლის კაპიტალის ნაკლებობა. ასეთ პირობებში მიზანშეუწონელია კაპიტალის დაბანდება იმ სარეწაოების განაფართოებლად, რომლებშიაც შინამრეწველობა აწარმოებს მუშაობას. სახალხო კომისართა საბჭომ თავის დადგენილებაში სავსებით გარკვეულად უნდა სთქვას, რომ სახალხო მეურნეობის უმადლოს საბჭოს პოლიტიკა შინამრეწველობის მიმართ ხშირად შემცდარი იყო. მსხვილი მრეწველობა საკმაო ყურადღებას არ აქცევდა იმას, რომ სათანადოთ მოიპოვებინა ნანეგარი ფაბრიკატების მიწოდება შინამრეწველ თათვის; ეს კი ბორობებმიდიდენა მრეწველობის მონოპოლიური მდგომარეობით.

ცერძო კაპიტალის მუშაობის მტაცებლური ფორმები ადვილად იჭრება სწორედ შინამრეწველობაში, მისი მოუწყობლობის გამო. აუცილებელია შემუშავებულ იქნეს ღონისძიებათა მთელი სისტემა ამ მოვლენის თავიდან აცილებელად. რეზოლიუციაა ერთ კატეგორიაში აერთიანებს შემსყიდველს და შინამრეწველს, რომელიც თვითონ მუშაობს და უავს კიდევ ერთი ორი მუშა, ცხადია, რომ შინამრეწველი, რომელსაც აკავს ერთი-ორი მუშა, კაპიტალისტური ფორმის ჩანასახს წარმოადგენს, მაგრამ ეს „კაპიტალისტი" არ შეიძლება აურიოთ შემსყიდველში, რომელიც მტაცებლური მეთოდით ეწევა შინამრეწველთა ექსპლოატაციას.

ამხ. რიკოვი აღნიშნავს, რომ კამათის დროს, რომელსაც იწვევს რეზოლიუციია შინამრეწველობის საკითხის შესახებ, მიზანშეწონილი იქნებოდა მისი მუხლოთმარეგაო განხილვა საბჭოთა კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს სხდომაზე-ადგილების წარმომადგენელთა თანდასწრებით. საბჭოთა კავშირის სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს პროექტის მუხლოთმარეგად განხილვის დროს საბჭოთა კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს და შრომისა და თავდაცვის საბჭოს გაფართოებულ სხდომაზე ადგილების წარმომადგენელთა თანდასწრებით, მიღებულია შემდეგი დადგენილება:

საფაბრიკო-საკარხნო მრეწველობა, ნათქვამია საბჭოთა კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილებაში შინამრეწველობისა და ხარეწაო კოოპერაციის შესახებ, ჯერ კიდევ დდღეანს ვერ შესძლებს, რომ თავისი პროდუქციით დაკმაყოფილოს სოფლის მოელი მოთხოვნილება ანი საქონელზე და გამოიყენოს ზედმეტი მუშა ხელი. შინამრეწველობა ზედმეტ მუშა-ხელს უმოავრესად იყენებს სოფლის ოარის და საუფალ ფენებიდან და მნიშვნელოვნად აკმაყოფილებს სოფლის და ქალაქის ბაზრების მომხმარებელთა მოთხოვნილებებს. ამით განიხაზგასმა მისი უდიდესი მნიშვნელობა კავშირის სახალხო მეურნეობაში. ცენტრალური და ადგილობრივი ორგანოები, განსაკუთრებით ის ორგანოები, რომელიც სახელმწიფო მრეწველობას განაგებენ, დღემდე ჯერ-ოვნაად ვერ აფასებდენ შინამრეწველობის მნიშვნელობას საბჭოთა კავშირის ეკონომიკაში და სათანადო დაზმარებას ვერ უწევდენ მის განვითარებაში.

ამის გამო მეუბრულებელი რჩებოდა უმადლეს მთავრობის ორგანოების დადგენილებანი შინამრეწველობისთვის ეროვნულ ეკონომიკის მიწოდების შესახებ. შინამრეწველობის კოოპერაციამ საკმაო ენერგია ვერ გამოიჩინა შინამრეწველთა კოოპერაციაში შეკავშირების საქმეში და ვერ გამოიყენა ყველა საშუალებანი შინამრეწველობის საორგანიზაციო და სამეურნეო დაფფდენი საათის, განსაკუთრებით იმ დარეგების მიერ, რომელნიც სახელმწიფო ორგანოებისაგან არ არიან დამოკიდებული ნედლეულისა და ნახევარ ფაბრიკატების მიწოდების მხრივ და არ მოთხოვენ მნიშვნელოვან ხარჯებს.

საბჭოთა კავშირის სახალხო კომისართა საბჭო აღიარებს, რომ სახელმწიფო ეკონომიური პოლიტიკის უმთავრესი ამოცანა შინამრეწველობის ბაზრის არის გეგმაშეწონილი ხელის შეწყობა მისი განვითარებისათვის კოოპერატიულ ფუძეებზე, განსაკუთრებით იმ დარეგების განვითარებასა და კოოპერაციაში შეკავშირები თათვის, რომელთაც განსაკუთრებით დიდი მნიშვნელობა აქვთ საკონსუმო ნაკლებობასთან ბრძოლაში ან რაიონებში, სადაც ბევრი ზედმეტი მუშა-ხელი იმყოფება. ამიტომ სახალხო კომისართა საბჭომ დადგენა წინადადება მისცეს მთავრობა-სა სათანადო ხელმძღვანელი ორგანოებს, რომ მიიღონ მოელი რიგი ღონისძიებებიანი შინამრეწველობის დარგში: შინამრეწველობის პროდუქციის გასაღებისა, შინამრეწველობის ნაწარმოებნის ეკსპორტისათვის, ფინანსებისა და კრედიტების მისაწოდებლად სარეწაო კოოპერაციისათვის ტეხნიკური სარეწაოების გასაუმჯობესებლად. იმის გამო, რომ შინამრეწველობა ეხება ეროვნულ ეკონომიაში ბნიშვნელობა აქვს სამეგოთა კავშირის ავტონომიურ რესპუბლიკებსა და ოლქებში, მთავრობის ხელმძღვანელი ორგანოებს მიეცათ წინადადება, რომ დასაბუთებული ლინსძიებათა გატარების დროს განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ შინამრეწველობის და სარეწაო კოოპერაციის განვითარებას აღნიშნულ ადგილებში და კერძოდ ქალების ჩაბმას კოოპერაციაში. (ადს).

ფასების დაკლება

ფასების დაკლებას არავითარ შემოხვევაში არ შეიძლება მიეუგეთ, როგორც მოკლე ხანის გარდამავალ კამპანიას. ამ კამპანიით ჩვენ ვსაწყვეტთ სოციალისტური მშენებლობის მთავარ ამოცანას—ვამყარებთ სამეურნეო აპარატს რაციონალურ საფუძველებზე, ე. ი. უფრო მალალ საფუძველებზე ბურჟუაზიულ წესწყობილებასთან შედარებით. ჩვენი სამეურნეო აპარატი უნდა გახდეს უფრო იაფი და უფრო ხელსაყრელი მასებისათვის, ის ხასიათი უნდა შეეფერებოდეს მასების მოთხოვნილებებს. თანამედროვე პირობებში პროლეტარიატი წარმოადგენს ყველაზე ძლიერ და სამიდო საშუალებას, რომელმაც უნდა უზრუნველყოს სამეურნეო აპარატის ნამდვილი გაუმჯობესებება და გაიფიბრა. ფასების დაკლებით, პარტიის დირექტივების გადაუხვეველად შესრულებით, ჩვენ ვსწყვეტთ მუშათა და გლეხთა მასების მატერიალურ გაზეთების ეს სამაგალი ცილის წამება ხელებზე დაიხვია ინგლისის კონსერვატიულმა პრესამ. როგორ როლს თამაშობდა ამ საქმეში ტიმოშჩუკი? მუშა შთამომავლობით მერეყეი ფსიქოლოგიით, იგი გადაფრენის დროს დრამატიულ მდგომარეობაში ჩაჯარდა. პოლონური გაზეთებიც კი სხვანაირად მოეკვეენ ტიმოშჩუკს, ვიდრე კლიმს. პირობები, რომლებშიც იგი ჩავარდა, ძალიანაც მტკივნეული ყოფილა. ეუეველია, რომ მან ხელწერილი, რომელშიაც იგი აცხადებდა, რომ არ სურს საბჭოთა კავშირში დაბრუნება, გასცა მორალური ტერორის გავლენით. მაგრამ ბორობქმქმედება მაინც ფაქტია. ტიმოშჩუკი გაიქცა, გასცა ხელწერილი და სამხედრო ცნობები გადასცა პოლონეთის ხელისუფლებას. ეს ბორობქმქმედება ისჯება ყველა სოციალური დაცვის უმაღლეს ზომით. მაგრამ პროკურატურა მხედველობაში იღებს აგრეთვე იმ პირობებს, რომელშიაც მოექცა ტიმოშჩუკი და „არ სთვლის საჭიროდ ტიმოშჩუკის დასჯას სოციალური დაცვის უმაღლეს ზომით. ტიმოშჩუკი არის მერეყეი და პოლონეთიდან ეკონომიურად უკონიერია ადამიანი. სწორედ ამ თვისებათა გამო გახდა იგი საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ საზიზღარი აგიტაციის იარაღი. ამიტომ სამაგალითოდ „ეს ადამიანი ... ...

საგარეო საქართველო

დეპეშები

ფულადი სოფლად

ოზურგეთი, 9 მაისი. სახაზო აღმასკომის პრეზიდიუმმა ნება დართო ზემოსეთის თემს ფულადსადები გასაყვანად მოადგილის თვით-დაბეგვრა ბუთისა მიხეთის რაოდენობით.

მუშაობა დაიწყო და ჩატარდება შრომის ბეგარის წესით. (ადს).

ვენახების აღდგენა

თელავი, 9 მაისი. სახალხო მამულებმა დაამზადეს 1.500.000 ცალი დამაგნელი ფაზი, ხოლო არტელებმა და ამხანაგობებმა 750.000 ცალი. (ადს).

აღდგენიდან ლოგის ბოროტსარგებელი

თელავი, 9 მაისი. იმ სტეპიერი აღმშენებლობისთვის გეგმინი ხასიათის მასალებად, რომელიც ამჟამად სწარმოებს ქალაქში და სოფ. ყიდა, სახაზო აღმასკომმა ინსტრუქტორად მოიწვევა ინეენერი-მშენებელი. (ადს).

ა.-კ. ფერდაცაშვილი

წერილები

მეძი ყურაღლება სოფლის გზებს

ჩვენი სოფლის ერთ-ერთ მტკიცან ადგილად შეადგენს გზების უკონლობა. ხშირად შეხვედრით მთელ რაიონს, რომელიც ზამთრის განმავლობაში მოწყვეტილია სამაზრო ცენტრს; სოფელს სოფლითან არ აქვს მსვლელობა უგზოობის გამო, ბევრი მეიდარი ჩამოსულა სოფლიდან, სადაც ზოგიმდე მოდის პური, ღვინო, ხეილი და სხვა ეროვნული, მაგრამ ცოდი გზების გამო ვერ ახერხებენ, მაგრამ ცოდი გზების გამო ვერ ახერხებენ ბაზრის, მოიტანოს ბასლობელი ქალაქში და გასაღოს.

ამიტომ არის, რომ სოფელი ყოველ წამში, გზის უვარგისობაზე ლაპარაკობს, ამიტომ არის, რომ ვლეობა ცენტრიდან სოფელში ჩასული ბასლისმეგებელი მომოშავეს ეულათოდ გზებზე, უვარგისობაზე ჩამოუგდებენ ლაპარაკს და შეადგომლობას სთხოვენ მთავრობას, წინაშე დახმარების შესახებ.

 საბუთია ხელისუფლების დამყარებიდან გზის �ეობას სოფლად დიდი ყურადღება ექცევა, მაგრამ ცხადია, რომ ასე უცაბედ ამ საქმის დაძლევა შეუძლებელია.

ყოველ წლობით სწარმოებს სოფლად ახალი გზების გაყვანა, ძველის შეკეთება, მაგრამ ხშირად ამ საქმეში უთავბოლოო მუშაობას აქვს ადგილი. კეთდება გზა, იხარჯება ფული, მაგრამ ბალე ხდება და მეორე წელს ისევ გაკეთება სჭირდება. ეს და ისიც ხდება, რომ მეორე — შესანე ბაორასტოგანი გზები კეთდება, სოფლისათვის ეძთავრული გზა კი, ფრაზლიანოთაკენ სოფლის ცხოვრებაა არ შეუძლია—ასეთი გზის გაკეთებას ყურადღება არ ექცევა. ეს იმის მიზეზია, რომ ამ საქმეში ბოლა ბოლა ადგილობრივ, მეზობლშეწონილობა, რასაც ეკონომიკურ ბოლო უნდა მოეცეს.

თემის საბჭოებს გამოყოფილი ყავთ სპეციალური სავზოო სეკციები, **რომლებსაც** ეკავთ ამათ სათეთო და სასოფლო გზების მდგომარეობას თვალეური ადევნონ. **თითეო გზების** გაკეთება, გაყვანა და სხვ. საკირაოა, რომ საბჭოებ. ადგზო სეკციებმა **აქიდანვე, გზაფეხულიდან,** მეოდგენ გზების საქმეს. მათ უნდა დაათვალიერონ,ეონანსწორ გეგმა შეადგინონ,თუ რომელი გზა ეფერო თბოოელობს გაკეთებს, რომელი გზის გაკეთებაა ეუკალესები, **და ზაფეხულის** განმავლობაში გაკეთდებული მუშაობა აწარმოოს; **ეს** ეკეთებინა ბაზარ-ბაზარ. **ამ** ეკეთებინა ბაზარ-ბაზარ. **ამ** ეკეთებინა ბაზარ-ბაზარ. **ამ

სასამართლო

საზიზღარი მკლელობა

(დ. მშეფლიძის საქმე)

დღეს აღმოსავლეთ საქართველოს, ოლქის სასამართლოში ამხ. **ი. სიეინავას** თავმჯდომარეობით და პროკურორი **კიკაბაძის** მონაწილეობით დაიწყება **დავით მშეფლიძის** საქმის გარჩევა.

ბრალდებიქმე ბრალდება თონეთის (მანგლისის რაიონი) მცხოვრების **გიორგი მაისურაძის** მკვლელობაში მონაწილეობის მიღება—მოკლულის დედასა და ძმასთან ერთად.

აღმოსავლეთ საქართველოს, ოლქის სასამართლის უფროსმა გამომძიებელმა ამხ. **ს. მესხიშვილმა** ჩვენი გაზეთის თანამშრომელს, ამ საზიზღარი მკვლელობის შესახებ დამატებით შემდეგი აცნობა:

„კომუნისტის“ უახლოეს ნომერში მოთავსებული იყო ცნობა, რომ 70 წლის **ოვანეზ (ოსმანა) ალთუნაშვილი** იკიცა, რომ მოკლულ გიორგი მაისურაძეს ჰქონდა 3.000 მანეთი, ეს უკანასკნელი გიორგის გაძარცვის შიზნით დაუფარფაშებიდა გიორგის დედას მაკას (60 წლისა) და აღუთქვა ცოლად შერთვა ამ პირობით, რომ მისი დახმარებით მოკლეულიყო ნენა (მაკას) შვილს და შემდეგ კი გაძარცვიყოდნენ. მაკა დათანხმდა შვილის მოკვლას განზრახვაზე. დათანხმებეს ოგორეთვე გიორგის ძმა პაპელ.

შემდეგლის საქმის გამძიებების დროს გამოიკვეა, რომ შვილსა და დედას შორის ცუდი გაწყვრილება არსებობდა, რადგან გიორგის არ მოსწონდა დედის განზრახვა ალთუნაშვილზე მითხოვების შესახებ.

მოკლულის ნათესავიანმა იკოოინ, რომ გიორგის განზრახვა ჰქონდა სოფ. ეროეტში შეეძინა სანელი.

გამოირკვა, რომ ბრალდებულმა მშეფლიძემ ამიოდინ ბებუთი და გადასცა პაპელს (მოკლულის ძმა). მოკლელს ზენა გიორგიმ მოროთ ყვარელი და გაუწია მკლელების წინააღმოფრეზა. გიორგიმ გამოიცნო ძმა და ეძიებარებოდა მას არ მოეკლათ ის. შემდეგ გიორგიმ ეთხრა ძმას:

— რას შვრები პაპელ, ოღონდ ნუ მოკლავ და ფული ნეტარ არის შენახული.

პაპელ ამ სიტყვებზე შეკრთა. მაგრამ დეკა;ე; რომელიც ამ სურათის მოწაფე იყო, გაიმბნეკა პაპელ და სხვა ბოროტმოქმედნი და შესძახა მათ:

— ნუ გეშინათ, გიორგის მაგრამ ჩასეიდეთ ხელი სასეენო ორგანოში და წინააღმდეგობას ველარ გასწევენ".

ზორიოტმიმ ჭეფანი ასევე მოიპყენ. ბეგბეთნი ჯერ ყელი გამოსჭრეს გიორგის და შემდეგ კი თავი მოკეკეთეს.

მოკლულის ვეკანი დედამ და ძმამ შუბვიეს ძველ ფარაჯაში, შეკრეს თოკებით და წაიღეს ოგანეზ ალთუნაშვილის ბიხაზე. ამის შემდეგ ბვამი გადაადგილ ხეეზი.

დედა კი ბრუნდება მოკლული შვილის ბინაზე და სპობს მკვლელობის ნიშნებს.

გიორგის ტანსაცმელი და წაღები მან ჩაფლა მიწაში.

ვეაში აღმოჩენილი იქნა მეზობლების მიერ. ეიილიკიან ძკვლელები მაშინვე დააპატიჩრა.

მეკედლიძის საქმეზე დღეს მოწმეებით გამოწ ვეულია ყველა მსჯავრდებულები: **პავლე** და **ბაკა მისხურაძე, ოხანა ალთუნაშვილი, არტაშა ასლამაზოვი, სოლომონ ნიკაძე** და **არშაკ ალთუ ნაშვილი“.**

პროკესისადმი ინტერესი იმდენად დიდია, რომ დარბაზში შესვლა მოხდება ბილეთებით.

ელექტროსნის მოგზურანებელ სამმართველოს თანამშრომელთა პროტესტი.

მეოთხე დღე.

ბუშნიდელ სხდომაზე დაიწყო ბრალდებულ **ნიკოლოზ ქავთარაძის** (მთავარი ბუუხალტერი) დაკითხვა.

— მე—ამბობს ბრალდებული—არც სახაზინო ფულები ბიჯოდა ოგანეზეს და არც რაიმე ბუნანშეზეა მკონია ბრალდებულ **ბაკანაძესთან** და **გრიშაშვილთან.**

ბრალდებული მოუთხრობს სასამართლოს, თუ რა წესით აწარმოებდა ბუუხალტერია ფინანსიური ოპერაციებს.

ხელოვნება

„41-ოე“

გამოშვება „მეშრანაპომ-რუს“-ის

რეე. პროფზანოვი—ოპ. ერმოლოვი

ამ სურათის ფაბეტა, როგორც ეგიზოდი, ამა ბლეკეოია სამოქალაქო ომის გმირულ ეპოსიდგან და ეს გმირულ პათეტიური მოტიეი სწორ ხაზოვანად არის განეეიოთებული.

სურათის მოკლე შინაარსი შემდეგია. თავიისაინეს მოწყვეტილი წოიელ გვარდიელთა განსაკუთრებული რაზმი სკდილოოს გაარღვიოს მტრის ჯაჭვი. ტყვეინსფრაქვეული ეეცსენ გზას უკაფავს სასოწარკვეთილებამდის მისულ რაზმს. მტრის ბარშემორტყმიდგან გამოსულო ნაწილი ხვდება, კარაკეფუკის ეუწყო ოფიცერი. მხოლოდ კომისარის ბერეოა, ბარეეფულ რიგი ნება და ხასიათის სიმტკიცე მიაქცევს რაზმს ამ სიკეფილის ბილიკეზე. ოკანასანეფ სასოწარკვეთილების მომეტენი რაზმი წაეაწყდება ქარიკაინს, რომელსაც მოაყვება თეთრგვარდიელთა ოფიცერი კოლჩაკის ბანაკი დან დენიკინის შტაბში ცნობების მიწოდების მიზნით. რაზმი აუტეხს სროლას ოფიცერს. რაზმის ეის სოლეეთეს მსროლელი ქალი, რომელსაც ორმოცი ფეთრგვარდიელი ოფიცერი გამოსული მა წეეი სოფელს, მე-41-ს აიცდენს ხასროლს, ეს თითქოს საბეღისწერო ხდება მისთვის. მას შეუეადგენს ტყვეიდ ჩავარდნილი ოფიცერი.

ამის შემდეგ სურათი ამერიკულ დეტექტივებს ავანტიურისტულ კინო-რომანის მახვიოზ ეთიარდება. რატომდაც რაზმის უფროსი ტყვეოფიცერს მსროლელ ქალს ატანს, რომ ამ უკანასკნელმა ის არაალის ზღვით შრაბმი მიიყვანოს. ქარიშხალი მათ უფდაბერ ეკანეკეზე ბამოსვრის, სადაც მარტო ყოფნაზ თანდათან აახლოებს მათ. მაგრამ გადამწყვეტ მომენტში, თო ფესაც „თეორიაზ“ ახლოვდებიან, რეეოლიუციონერი ქალი ჭკლავს თავის შეყვარებულს. ეარ დადასრულოს არა ბუნებრივ განეეითარებისა, სურათის ძირითადი ტალღა ტალიკეულ მნიშვნელობის თემის გადაკრას, შეუძლებელად ხდების თვით მანერა ამ ფილმის აშენების, ეპიზური მოთხრობის ფორმა.

ალბად ამიტომ ეს მომენტი სავსებით ვერ იქმნა დაძლეიული მსახ. ქალ ვოიკინის შესრულებაში. შემდეგ რეეესორის შეიოიმაკ,რომ მთელი პათოსი და გმირობა, უსაზღერო თავდადება რაზმის კომისარზეა გადატანილი, და რაზმის დანარჩენი შემადგენლობა, ოდიდე უძარცეო ულებო ადამიანებს წარმოადგენს.

ასეთი გმირულ პათოსის ეეთ კაცის ზურგზე გადატანა გარეა ისტორიულ გაფეძართულობამდა ეა, მხატვრულადაც ძნელ ამოკანას წარმოადგენს.

სურათი კარგად არის შესრულებული. წარუფლელ შთამბეჭდილებას სტოვებს ბუნების ფოონზე გადადებული ქარიშხალი უდაბნოში: ქარგად არის გადადებული შტორმი ზღვაზე, ტიპაჟი მოხერხებულად არის შერჩეული.

ზხეფი.

—:—

ხელოვნების ქრონიკა

— **მოუმ-მსახიობ ბ. ჯაბაურის იუბილე.** კვირას, რვა მაისს ხელოვნების კავშირის ბინაზე ამხ. ვ. სტურუას თავმჯდომარეობით შესდგა მუშა-მსახიობ ბ. ჯაბაურის 35 წლის სასცენო მოღვაწეობის აღსანიშნავ საიუბილეო კომისიის პირველი სხდომა. საიუბილეო კომქმტეში არჩეულ იქნა 48 ამხანაგი, ხოლო ოფ-ბ-ტის პრეზიდიუმში—9 ამხანაგი. პრეზიდიუმში არჩეულ ქნენ: ვანო სტურუა (თავმჯდომარე), შალვა გომართველი (მდივანი), ლადო სუხმანელი, გიორგი ყურულაშვილი, შუსტეკი, ალ. გაჩეჩილაძე, იოსებ რომანიშვილი, მარიამ ორახელაშვილი და გიორგი ფირუმეანი.

პრეზიდიუმის დადგენილებით, იუბილე გაიმართება 29 მაისს რუსთაველის თეატრში.

— **პროფკავშირთა ოფიციალური ბანაკი** ბოლო-ოლოდ **ბ. ბ. ბ.** ბ. ბ. ბ.